КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ІСТОРІЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи
Тарас ПШЕНИЧНИЙ
«27» 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ВИСТАВКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВІРТУАЛЬНІ МУЗЕЇ

для студентів

галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
спеціальність	**032 Історія та археологія.**
освітній рівень	**другий (магістерський)**
освітня програма	**Американістика та європейські студії**
вид дисципліни	**вибіркова**

Форма навчання	**Денна**
Навчальний рік	**2021/2022**
Семестр	**3**
Кількість кредитів ECTS	**3**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**Українська**
Форма заключного контролю	**Залік**

Викладач: Ляпіна Олена Валеріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ «__» ___ 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Ляпіна Олена Валеріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи

ЗАТВЕРДЖЕНО
_____ В'ячеслав МОРДВІНЦЕВ

Протокол № 8 від «24» червня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету
Протокол від «26» серпня 2021 року, № 7

Голова науково-методичної комісії _____ Наталія ТЕРЕС

ВСТУП

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з актуальними тенденціями розвитку новітніх інформаційних технологій; показати можливості, сфери та специфіку застосування мультимедіа у сучасних музеях України і світу, зокрема про проектуванні і створенні новітніх форм музейної презентації – віртуальних експозицій і музеїв.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основи сучасних інформаційних технологій.
2. *Вміти* використовувати стандартне програмне забезпечення для науково-дослідної роботи.
3. *Володіти елементарними навичками* пошуку, класифікації, критики джерел, орієнтуватися у віртуальному інформаційному просторі.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Ознайомлення з одним із сучасних напрямів розвитку музейної справи – впровадженням нових технологій в експозиційний дизайн і простір, а також у соціокультурну музейну практику. Подається загальний огляд використання новітніх інформаційних технологій, зокрема, мультимедіа, в музейній сфері, аналізуються особливості та різні форми їх застосування. Розкриваються основні підходи, методики, особливості роботи з новітніми інструментами в музеях, зокрема технологіями AR, VR, 3D реконструкціями, віртуальними етикетками. Визначаються основні підходи, переваги й обмеження віртуальних музеїв як нової форми збереження національної культурної спадщини.

4. Завдання (навчальні цілі) – ознайомити студентів з можливостями застосування мультимедіа та веб-технологій у музейній діяльності, проаналізувати основні світові тенденції щодо впровадження новітніх технологій в музейне повсякдення, навчити основам професійної комунікації, познайомити з правилами та закріпити вміння розміщувати наукову інформацію в Інтернеті. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні ***засвоїти*** модерні принципи науково-дослідної роботи в музеях, ***вміти*** використовувати сучасні інформаційні технології відповідно до завдань збереження культурної спадщини України.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**	**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**
Код	**Результат навчання**			
1.1	*Знати* термінологічно-понятійний апарат дисципліни.	Лекція	Контрольна робота 1 (тест, 60% .правильних відповідей)	*7%*
1.2.	*Знати* основні форми застосування інформаційних технологій у музейній сфері	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	*3%*
1.3.	*Знати* види, принципи створення, відмінності віртуальної презентації музеїв.	Лекція	Контрольна робота 1(тест, 60% правильних відповідей)	*8%*
1.4.	*Знати* основні напрями музейної діяльності, де найбільш поширені інформаційні технології.	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	*3%*
1.5.	*Знати* правила та принципи розміщення та оцінювання інформації у віртуальному просторі.	Лекція	Контрольна робота 2(тест, 60% правильних відповідей)	*5%*

1.6.	*Знати* основне програмне забезпечення для створення віртуальної музейної експозиції	Лекція, самостійна робота	Реферат 1	*15%*
2.1.	*Вміти* визначати переваги і ускладнення віртуалізації музею.	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування, Контрольна робота 2 (тест, 60% правильних відповідей)	*15%*
2.2.	*Вміти* обирати й застосовувати програмне забезпечення для створення віртуальної експозиції, інтернет-представництва музейної установи.	Семінар	Усне опитування	*3%*
2.3.	*Вміти* розроблювати основні види діяльності з використанням цифрових технологій.	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	*3%*
2.4.	*Вміти* використовувати комп'ютерні програми планування музейної експозиції	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	*3%*
2.5.	*Вміти* аналізувати музейні сайти, мобільні додатки.	Лекція, самостійна робота	Реферат 2	*5%*
2.6.	*Вміти* аналізувати специфіку, регіональні та галузеві особливості музеїв щодо використання ними мультимедійних технологій.	Самостійна робота	Реферат 2	*10%*
2.7.	*Вміти* аналізувати історичний розвиток впровадження новітніх технологій у музейну сферу.	Лекція, семінар	Залік	*10%*
3.1.	*Аргументовано* пояснювати особливості застосування новітніх технологій у різних напрямах діяльності музеїв.	Лекція, семінар	Залік	*10%*

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. *Контрольна робота з тем ЗМ1: РН 1.1, 1.3. – 15 балів/9 балів*.*
2. *Контрольна робота з тем ЗМ2: РН 1.5, 2.1 – 15 балів/9 балів.*
3. *Реферат 1: РН 1.6 – 15 балів/9 балів.*
4. *Реферат 2: РН 2.5, 2.6 – 15 балів/9 балів.*
5. *Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 1.2, 2.1, 2.3 – 10 балів/ 6 балів.*
6. *Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 1.4, 2.2, 2.4 – 10 балів/ 6 балів.*
7. *Підсумкове контрольне опитування (залік): РН 2.7,3.1 – 20/12 балів.*
8.

*Максимальний бал/пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання

- форма оцінювання – залік;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 20 балів;

Оцінюються такі результати навчання студента як вміти аналізувати історичний розвиток впровадження новітніх технологій у музейну сферу; аргументовано пояснювати особливості застосування новітніх технологій у різних напрямах діяльності музеїв.

- форма проведення заліку – усна, *види завдань* – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- мінімальний пороговий рівень залікової оцінки, за якої залік вважається складеним – **12 балів**.

Необхідна умова допуску до заліку: складання модульних контрольних робіт, виконання двох індивідуальних завдань. Студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше ніж **48 балів**.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані під час модульного контролю (письмова контрольна робота); бали, отримані за самостійну роботу (за підготовку рефератів), а також бали, отримані під час підсумкового контролю (заліку).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-3, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4-6.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – максимум 20 балів).

Змістовий модуль 1 **Мультимедіа технології в сучасному музеї**			*Змістовий модуль 2* **Музеї у віртуальному просторі**			***Підсумкове оцінювання / залік***
40 залікових балів (максимум)			40 залікових балів (максимум)			20 балів (максимум)
Семінарські заняття	*Самостійна робота*	*Модульний контроль*	*Семінарські заняття*	*Самостійна робота*	*Модульний контроль*	
10 (максимум)	15 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	15 (максимум)	15 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента під час кожного семінарського заняття (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінарського заняття студент має можливість досягти від 0 до 5 балів. Критеріями оцінювання роботи студента під час семінарського заняття є:

- Повнота розкриття питання, володіння термінологією 1 бал;
- Логіка та аргументованість викладення 1 бал
- Використання основної та додаткової літератури 1 бал;
- Аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал;
- Культура мовлення 1 бал.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у формі оцінювання рефератів, модульних контрольних робіт. Теми рефератів з кожного змістового модулю викладач пропонує студентам на першому занятті відповідного модулю: ЗМ1 – початок вересня, ЗМ2 – третя декада жовтня.

Виконане індивідуальне завдання (реферат) студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 (друга декада жовтня) і Реферат 2 (друга декада листопада).

Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 15-14 балів;
- обґрунтоване розкриття проблеми, але є певні недоліки у логіці викладу 13-11 балів
- тема розкрита неповно, фрагментарно, обмежене наведення прикладів, є похибки у використанні спеціальної термінології 10-9 балів;
- реферат суто компілятивного рівня, без зазначення використаних джерел і літератури, є суттєві помилки у використанні термінології 8-6 балів;
- розкритий лише окремий аспект проблеми 5-3 балів
- реферат описового характеру, відсутні аналітичні міркування, висновки 1-2 бали

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи (МК)**, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада жовтня) і Контрольна робота 2 (остання декада листопада). Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій формі. Завдання контрольної роботи містить 15 тестових запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 балів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за МК – 15 балів.

Студент, який не виконав вимоги по самостійні роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (п. 7) від 31 серпня 2018 року.

ПІДСУМКОВЕ КОНТРОЛЬНЕ ОПИТУВАННЯ (ЗАЛІК)

На останній лекції з дисципліни з усього обсягу пройденого і відведеного на самостійну роботу студентів матеріалу проводиться підсумкове контрольне опитування (2 запитання). На заліку студенти мають дати розгорнуту відповідь на два загальні питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів.

Критеріями оцінювання відповіді є:

- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми 10;
- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та

зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу 8-9;

- Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання 6-7;
- Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки 4-5;
- Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми 3;
- Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу 2;
- Відповідь містить значні помилки елементарного рівня 0-1.

Обов'язковою вимогою для допуску до підсумкового контрольного опитування (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 48 балів (тобто не менше 60% від загальної кількості балів, які можливо отримати під час семестрового оцінювання). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт (отримання не менше 9 балів з 15 можливих за кожну).

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Рекомендований мінімум	24	24	12	60
Максимум	**40**	**40**	**20**	**100**

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари/ лаборат., практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1 **Мультимедіа технології в сучасному музеї**				
1.	Віртуальний музей і віртуальна експозиція. Історія виникнення та особливості термінології.	2	-	10
2.	Мультимедіа в експозиційно-виставковому просторі.	4	2	8
3.	Віртуальна виставка: визначення, особливості застосування, переваги і обмеження.	3	2	8
	Реферат з тем ЗМ 1.	-	-	4
Модульна контрольна робота.		1		
Змістовий модуль 2 **Музеї у віртуальному просторі**				
4.	Віртуальний музей: принципи створення і функціонування.	4	2	8
5.	Музейний сайт: структура та правила створення контенту.	3	2	10
6.	Мобільні технології для музеїв.	2	-	8
	Реферат з тем ЗМ 2.	-	-	4
Модульна контрольна робота		1		
Підсумкове контрольне опитування.			2	
	ВСЬОГО	**20**	**10**	**60**

Загальний обсяг ***90 год.***, в тому числі:
Лекцій – ***20 год.***
Семінарські заняття – ***10 год.***
Самостійна робота – ***60 год.***

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Бабенко В. С. Виртуальная реальность: Толковый словарь терминов. – Санкт-Петербург, 2006.
2. Максимова Т. Виртуальные музеи: типология и функциональная специфика. – Москва: Экон-информ, 2014.
3. Музей и современные технологии. – Томск, 2006.
4. Ноль Л. Я. Информационные технологии в деятельности музея: Учеб. пособие. – Москва, 2007.
5. Шлыкова О. В. Культура мультимедиа: Уч. пособ. для студентов. – Москва, 2004.
6. Салата О. О. Основи музеєзнавства. Навчально-методичний посібник. – Вінниця, 2015.

Додаткова:

1. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. // Historical and Cultural Studies. – 2016. – Т. 3. – № 1. – С. 1-5. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://u.to/E89ZFQ.
2. Березюк Т. Особливості та специфіка побудови інтерактивних музейних експозицій. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музеєзнавство і пам'яткознавство. – 2018. – Вип. 1. – С. 48-55.
3. Гураль Р. І. Новітні технології у музейній справі // II Науково-практична конференція «Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи» (25-26 вересня 2014 р., м. Київ). – Київ, 2014. – С. 26-28.
4. Жук Ю. А Мультимедийные технологии: учеб. пособие. – Сыктывкар: СЛИ, 2012. – [Електроннийтресурс]. – http:// http://62.182.30.44/ft/301-000285.pdf.
5. Малкова Е. В., Сизова И. А. Применение информационных технологий в классических художественных музеях: учеб. пособие. – Томск: Изд-во Том. ун-та, 2017.
6. Маньковська Р. В. Новітні технології у формування сучасного музейного простору // Питання історії науки і техніки. – 2013. – № 2. – С. 78-80.
7. Петрович В., Рябчикова Ф. Проблеми застосування новітніх технологій в обліку музейних предметів // Острозький краєзнавчий збірник. – 2012. – Вип. 5. – С. 173-177.
8. Сизон О. О. Інноваційні музейні заклади у світі та в Україні // Географія та туризм. – 2010. – Вип. 8. – С. 182-188.
9. Разувалова Е. В., Руденко К. А. Визуальные и виртуальные реконструкции в музейном пространстве // Russian Digital Libraries Journal. – 2015. – V. 18. – № 5. – С. 302-317.
10. Carreras C., Mancini F. A Story of Great Expectations: Past and Present of Online/Virtual Exhibitions. DESIDOC Journal of Library & Information Technology. 2014.Vol. 34, No. 2, pp. 87-96.
11. Foo, S. Online virtual exhibitions: Concepts and design considerations. DESIDOC (Defence Scientific Information & Documentation Centre) Bulletin of Information Technology. 2008. 28(4), pp. 22-34.